

**TAPA VALLAVOLIKOGU
MÄÄRUS**

Tapa

EELNÕU
29. oktoober 2018 nr

Tapa Valla Raamatukogu kasutamise eeskiri

Määrus kehtestatakse rahvaraamatukogu seaduse § 16 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Käesoleva eeskirjaga määratakse kindlaks Tapa Valla Raamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) teeninduse korraldus, lugejate õigused ja kohustused ning vastutus.
- (2) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kojulaenus ja kohapeal kasutamine ning avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.
- (3) Raamatukogu eriteenused (kopeerimine, väljatrükid, skaneerimine, kiletamine, andmebaaside kasutamine jms) on tasulised. Eriteenuste täpse loetelu ja nende eest võetava tasu suuruse kehtestab vallavalitsus.
- (4) Raamatukogu teenuseid võib kasutada igauks, välja arvatud lugejad, kellelt on vastavalt rahvaraamatukogu seadusele raamatukogu teenuste kasutamise õigus ära võetud.
- (5) Raamatukogus saab kasutada avalikuks kasutuseks mõeldud arvutitöökohti (sh lugejaarvuti).
- (6) Kasutamise eeskirja juurde kuuluvad raamatukogu kasutamist reguleerivad dokumendid (käskkirjad, hinnakirjad jmt) on kättesaadavad raamatukogu kõigis struktuuriüksustes ja raamatukogu koduleheküljel (www.tapa.lib.ee).

§ 2. Lugejaks registreerimine ja arvestus

- (1) Lugejaks registreerimine toimub raamatukogu lugejate andmebaasis isikut tõendava dokumendi või õpilaspileti alusel.
- (2) Andmebaasi kantakse lugeja kohta järgmised andmed:
 - 1) ees- ja perekonnanimi;
 - 2) elukoht (postiaadress);
 - 3) telefoninumber;
 - 4) e-posti aadress;
 - 5) isikukood või isikukoodi puudumisel sünniaeg;
 - 6) lugejarühma määrang.
- (3) Lapsed kuni 14. eluaastani (k.a) registreeritakse lugejaks lapsevanema või seadusliku esindaja kirjalikul nõusolekul ning andmebaasi kantakse ka lapsevanema või seadusliku esindaja andmed.
- (4) Registreerimislehe ja nõusolekulehe kirjalikud vormid kehtestab raamatukogu direktor käskkirjaga.
- (5) Lugeja registreerimisel tehakse talle teatavaks käesolev eeskiri. Lugeja kinnitab registreerimislehel allkirjaga, et nõustub täitma raamatukogu kasutamise eeskirja ning on teadlik oma isikuandmete kasutamisest.
- (6) Registreerimisel saab lugeja võimaluse kasutada raamatukogu ID-kaardi alusel või väljastatakse talle lugejapilet. Esimene lugejapilet antakse lugejale tasuta.

- (7) Lugejapilet on nimeline, seda tohib kasutada ainult pileti omanik. Lugeja võib lihtkirjaliku volitusega volitada teist isikut tema nimele teavikuid laenutama.
- (8) Lugejale antakse salasõna raamatukogu elektroonilisse kataloogi (edaspidi *RIKSWEB*) ja mobiilirakendusse (edaspidi *m-RIKS*) sisselogimiseks. *RIKSWEBi* ja *m-RIKS*i kohta saab infot raamatukogust ja raamatukogu kodulehelt.
- (9) Registreeritud lugejate andmeid kasutatakse:
 - 1) lugeja isiku tuvastamiseks;
 - 2) teenuste osutamiseks;
 - 3) statistilise analüüsi tegemiseks, kus andmeid ei seostata isikuga.
- (10) Lugejate andmed on asutusesiseseks kasutamiseks. Juurdepääs andmetele on teenuseid osutavatel raamatukogutöötajatel. Andmeid ei väljastata kolmandatele isikutele, v.a. seadusega ettenähtud juhtudel.
- (11) Lugejate ümberregistreerimist ja lugejaandmete kontrolli teostatakse igal aastal lugeja esimesel külaskäigul raamatukokku.
- (12) Rahvaraamatukogu lugejate andmebaasist kustutatakse lugeja rahvaraamatukogu seaduses ettenähtud korras.
- (13) Lugejapileti kaotamisest tuleb teavitada raamatukogu esimesel võimalusel vältimaks kaotatud dokumendi väärkasutust.
- (14) Kaotatud või kasutamiskõlbmatuks muutunud lugejapilet asendatakse uuega, mille väljastamine on tasuline. Tasu suuruse kehtestab vallavalitsus.

§ 3. Teavikute kojulaenus ja kohalkasutus

- (1) Teavikuid (raamatud, ajakirjad, ajalehed, CD-ROM, video- ja helikassett, DVD jms) saab laenutada koju ning kasutada kohapeal. Teavikuid koju laenutada on õigus registreeritud lugejal. Kohalkasutuseks ei ole lugejaks registreerimine nõutav.
- (2) Registreeritud lugejatele toimub teavikute kojulaenus ID-kaardi või lugejapileti alusel.
- (3) Teavikute laenustähtaja ja koju laenutatavate teavikute hulga kinnitab raamatukogu direktor käskkirjaga.
- (4) Laenutusaega ei pikendata, kui lugeja viivisevõlgnevus on 3 eurot ja rohkem.
- (5) Suure nõudlusega teavikuid on raamatukogul õigus määrata ajutiselt kohalkasutatavateks või laenutada neid lühemaks ajaks ilma laenutusaaja pikendamise võimaluseta.
- (6) Teatmeteoste ainueksemplare ning sisult või hinnalt väga väärtuslikke teavikuid on raamatukogul õigus määrata kohalkasutatavateks.
- (7) Lugejal on võimalus registreerida end teavikute laenutamiseks järjekorda.
- (8) Teaviku saabumisel teavitatakse lugejat e-posti või telefoni teel. Teavikut hoitakse lugejale 3 päeva.
- (9) Raamatukogus puuduvaid teavikuid tellitakse raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) kaudu lugeja soovil ja kulul teistest Eesti raamatukogudest. Nende laenutamisel lähtutakse teavikut omava raamatukogu etteantud tingimustest.
- (10) Lugejat teavitatakse tagastustähtaja saabumisest ja tähtaja ületamisest meili teel.
- (11) Lugejalt võib nõuda teaviku kojulaenutamisel tagatist, kui see on vajalik teaviku väärtuse tõttu. Tagatise võtmise ja tagastamise korra kehtestab vallavalitsus.
- (12) Lugejaile, kes oma tervisliku seisundi tõttu ei ole võimelised raamatukogu külastama, osutab raamatukogu koostöös vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonnaga tasuta teavikute kojukannet.

§ 4. Lugeja kohustused ja vastutus

- (1) Lugeja kannab materiaalselt vastutust tema kasutuses olevate teavikute, tehnikavahendite ja muu inventari eest.

- (2) Lugejal on soovitatav kontrollida teaviku seisukorda teaviku laenutamisel. Kui lugeja on saanud oma kasutusse eelnevalt rikutud teaviku, tuleb sellest teavitada raamatukogu töötajat.
- (3) Raamatukogust laenutatud teavikud tuleb tagastada õigeaegselt või pikendada laenutusaega.
- (4) Tagastustähtaja ületamise eest on raamatukogul õigus võtta lugejalt viivist iga viivitatud päeva eest. Viivis iga tagastustähtaja ületanud päeva eest on 0,05 eurot iga laenutähtaja ületanud teaviku pealt.
- (5) Raamatukogu direktoril on õigus määrata periood, mille jooksul saab teavikuid tagastada viivisevabalt.
- (6) Kuni 14-aastased (k.a) lapsed saavad teavikuid tagastada viivisevabalt.
- (7) Tagastustähtaja ületamisest teavitab raamatukogu lugejale meeldetuletusega e-posti, telefoni või kirja teel. Kirja teel esitatud meeldetuletus on tasuline. Tasu suuruse kehtestab vallavalitsus.
- (8) Teaviku rikkumise, kaotamise või tagastamata jätmise korral on lugeja kohustatud selle asendama raamatukogu poolt samaväärseks tunnistatud teavikuga või tasuma teaviku hinna kuni kümnekordses suuruses. Enne 1992. aastat ilmunud teaviku minimaalne hind on 4 eurot juhul, kui teavikust ei ole ilmunud uuemat trükki, mille hinda aluseks võtta.
- (9) Lugejalt, kes ei ole lõikes 8 nimetatud kohustust raamatukogu antud tähtajaks täitnud, võetakse teavikute kojulaenutamise õigus ära kuni üheks aastaks.
- (10) Raamatukogu annab lugejale tähtaja lõigetes 4, 7 ja 8 nimetatud summade tasumiseks. Tähtajaks maksmata summa tasumiseks teeb vallavalitsus lugejale ettekirjutuse koos sundtäitmise algatamise hoiatusega, mida rakendatakse siis, kui ettekirjutust ei täideta. Ettekirjutuses märgitakse selle vaidlustamise võimalus, tähtaeg ja kord. Kui lugeja jätab hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata, on vallavalitsusel õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Vallavalitsus võib nimetatud pädevuse anda raamatukogule. Alla 18-aastase isiku puhul esitatakse ettekirjutus vanemale või eestkostjale.
- (11) Lugejate suhtes, kelle vastu on algatatud lõikes 10 sätestatud korras menetlus, kehtib laenutuskeeld kuni menetluse lõpuni.

§ 5. Avalike arvutitöökohtade kasutamine

- (1) Avalike arvutitöökohtade kasutamise reeglid kehtestab raamatukogu direktor käskkirjaga ja need avalikustatakse raamatukogus ning raamatukogu koduleheküljel.
- (2) Arvutitöökohtade kasutamise reeglite rikkumisel on raamatukogul õigus kehtestada töökohtade kasutamise keeld.

§ 6. Raamatukogu kodukord

- (1) Raamatukogu kodukorra kehtestab raamatukogu direktor käskkirjaga.
- (2) Raamatukogu kodukord sätestab külastajate käitumisreeglid ning selle täitmine on kohustuslik kõikidele külastajatele.
- (3) Raamatukogu kodukord paigutatakse avalikku, külastajatele nähtavasse kohta ning avaldatakse raamatukogu kodulehel.

§ 7. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 05.01.2017 määruse nr 13 "Tamsalu valla ja Tapa valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995 määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmine“ alusel moodustus haldusreformi tulemusel Tamsalu valla ja Tapa valla ühinemisel uus omavalitsusüksus Tapa vald, kes Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 92 lõike 2 alusel on ühinenud omavalitsusüksuste õigusjärglane. Arvestades eelmärgitud ning haldusreformi seaduse §

16 lõiget 1 ja Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõiget 4¹, tunnistada kehtetuks:

- 1) Tapa Vallavolikogu 11.11.2010 määrus nr 20 „Tapa Linnaraamatukogu kasutamise eeskiri“ (RT IV, 23.01.2013, 11);
- 2) Tamsalu Vallavolikogu 20.06.2007 määrus nr 16 „Tamsalu valla Raamatukogude kasutamise eeskiri“ (RT IV, 24.07.2010, 15).

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 01. jaanuaril 2019.

Maksim Butšenkov
Vallavolikogu esimees

SELETUSKIRI

Tapa Vallavolikogu määruse eelnõu „Tapa Valla Raamatukogu kasutamise eeskiri“ juurde

I Sissejuhatus

Vastavalt rahvaraamatukogu seaduse (RaRS) §-le 16 kehtestab vallavolikogu raamatukogu kasutamise eeskirja, milles sätestatakse raamatukogu teeninduse korraldus ning lugejate õigused

Käesoleval ajal reguleerivad küsimust järgmised õigusaktid:

- Rahvaraamatukogu seadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017055>; RT I, 04.07.2017, 55)
- Kultuuriministri 12.07.2004 määrus nr 9 „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/129122011100>; RT I, 29.12.2011, 100)
- Tapa Vallavolikogu 11.11.2010 määrus nr 20 „Tapa Linnaraamatukogu kasutamise eeskiri“ (RT IV, 23.01.2013, 11);
- Tamsalu Vallavolikogu 20.06.2007 määrus nr 16 „Tamsalu valla Raamatukogude kasutamise eeskiri“ (RT IV, 24.07.2010, 15).

III Eelnõu sisu

Raamatukogu kasutamise eeskiri koosneb üheksast paragrahvist:

- Üldsätted
- Lugejaks registreerimine ja arvestus
- Teavikute kojulaenus ja kohalkasutus
- Lugeja kohustused ja vastutus
- Avalike arvutitöökohtade kasutamine

- Raamatukogu kodukord
- Määruse kehtetuks tunnistamine
- Määruse jõustumine

Võrreldes kehtivate eeskirjadega eelnõus olulisi muudatusi ei ole. Määruse eelnõu on tingitud raamatukogude tegevuse ümberkorraldamisest ühise juhtimise alla ning uue põhimääruse kehtestamisest.

Õigusakti vastuvõtmisel on vaja tunnistada kehtetuks:

Kehtetuks tunnistatakse:

- Tapa Vallavolikogu 11.11.2010 määrus nr 20 „Tapa Linnaraamatukogu kasutamise eeskiri“ (RT IV, 23.01.2013, 11);
- Tamsalu Vallavolikogu 20.06.2007 määrus nr 16 „Tamsalu valla Raamatukogude kasutamise eeskiri“ (RT IV, 24.07.2010, 15).

Õigusakti vastuvõtmisest tulenevad kulutused ja katteallikad:

Õigusakti vastuvõtmisega kulutuses kajastuvad vallaeelarves.

Isikute nimekiri, keda eelnõu esitaja peab vajalikuks kutsuda eelnõu menetlemise ajaks volikogu istungile ning kellele saata otsuse või määruse ära kiri:

Istungile kutsuda Tapa linnaraamatukogu juhataja Kersti Burk, abivallavanem Riho Tell.

Määruse eelnõu avaldatakse valla kodulehel.

Määrus avaldatakse Riigi Teatajas.

Eelnõu on koostanud Tapa Linnaraamatukogu juhataja Kersti Burk.

10.08.2018

Eelnõu kooskõlastatud:

Jurist Margit Halop

Vallasekretär Piret Treial

Eelnõu menetletud Tapa vallavalitsuse istungil 12.09. 2018.

Eelnõu esitaja: Tapa Vallavalitsus, esindaja vallavanem Alari Kirt.